

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XV Wydziale Cywilnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Michał Wysocki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 stycznia 2015 roku,

sprawy z powództwa (...) Fundusz (...) z siedzibą w W.

przeciwko N. P.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 26 marca 2014r.,

sygn. akt V C 2489/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.055,40zł (trzy tysiące pięćdziesiąt pięć złotych czterdzieści groszy) wraz z odsetkami:

a) ustawowymi od kwoty 1.874,70zł od dnia 29 maja 2013r. do dnia zapłaty,

b) umownymi w wysokości czterokrotnej stopy lombardowej NBP od kwoty 1.180,70zł od dnia 29 maja 2013r. do dnia zapłaty,

1) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 656,70zł z tytułu zwrotu kosztów procesu,

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 400zł z tytułu zwrotu

kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Michał Wysocki

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 marca 2014r. (sygn. V C 2489/13) Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, w sprawie z powództwa (...) Fundusz (...)z siedzibą w W. przeciwko N. P. o zapłatę, oddalił powództwo (pkt 1) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 617zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2).

Wydając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 lipca 2007r. pozwana N. P. zawarła z (...) Bankiem SA we W. umowę kredytu na zakup towarów/usług nr (...) na kwotę 1.759,73zł na okres od dnia 3 lipca 2007r. do dnia 30 września 2007r. Kredytobiorca zobowiązał się do

spląty kredytu w trzech ratach miesięcznych płatnych do dnia 30. każdego kolejnego miesiąca, począwszy od 30 lipca 2007r. Na dzień udzielenia kredytu wysokość miesięcznej raty wynosiła 613,57zł.

Za okres opóźnienia w spłacie raty lub jej części bank uprawniony był do naliczania odsetek od zadłużenia przeterminowanego według stopy równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. W razie zwłoki kredytobiorcy w zapłacie dwóch pełnych rat bank miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy listem zwykłym do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

W dniu 5 marca 2009r. (...) Bank SA we W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, w treści którego wskazano, że wysokość zobowiązania dłużnika N. P. wynosi łącznie 1.758,62zł, w tym: zobowiązanie wynikające z umowy kredytu nr (...) (należność główna w kwocie 1.180,70zł; odsetki w kwocie 506,75zł; należne koszty, opłaty i prowizje w kwocie 60zł; dalsze odsetki) oraz zobowiązanie wynikające z umowy rachunku otwartego na potrzeby obsługi wskazanego kredytu w kwocie 11,17zł.

Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2009r. (sygn. akt II Co (...)) referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym (...)w P. nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 5 marca 2009r. wystawionemu na podstawie ksiąg (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą we W., z którego wynika wymagalne roszczenie wobec dłużnika N. P. z tytułu umowy kredytu oraz umowy rachunku z dnia 3 lipca 2007r. na kwotę 1.758,62zł wraz z dalszymi umownymi odsetkami od kwoty 1.180,70zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego, na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego 21 % w stosunku rocznym, od dnia 6 marca 2009r. do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że całkowita kwota wyegzekwowana na podstawie tego tytułu nie może przekroczyć kwoty 3.628,62zł; oraz zasądził od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 71,88zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2010r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w O. T. C. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko dłużniczce N. P. w sprawie KM (...), wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

W dniu 24 sierpnia 2011r. pomiędzy (...) Bank (...) SA we W. a (...) Funduszem (...)w W. została zawarta umowa przelewu wierzytelności. Przedmiot umowy określono jako pozbawione wad prawnych, niesporne i wymagalne wierzytelności pieniężne, wynikające z tytułu czynności bankowych dokonanych z osobami fizycznymi, gdy dłużnik nie dotrzymał warunków udzielenia kredytu/poreczenia określonych w umowie. Strony umowy przelewu wierzytelności postanowiły, że wierzytelności przechodzą na Fundusz z dniem zawarcia umowy, pod warunkiem uiszczenia przez Fundusz ceny Wierzytelności. Z wykazu wierzytelności do umowy zawartej dnia 24 sierpnia 2011r. wynika, że przedmiotem wskazanej czynności prawnej była m.in. wierzytelność wobec dłużniczki N. P., wynikająca z umowy nr (...), zawartej dnia 3 lipca 2007r.

W dniu 24 sierpnia 2011r. (...) Bank SA z siedzibą we W. sporządził pismo zawiadamiające pozwaną o fakcie nabycia przez powoda wierzytelności wynikającej z umowy kredytu nr (...).

Pismem z dnia 4 października 2011r., powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 2.608,08zł w terminie 5 dni od otrzymania wezwania.

Następcą prawnym (...) Bank SA we W. jest (...) Bank (...) SA we W..

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz zeznań pozwanej N. P.. Biorąc pod uwagę, iż pismo strony powodowej datowane na 10 marca 2014r. nie zostało złożone w reakcji na uprzednie stosowne postanowienie sądu, zostało zwrócone, stosownie do treści przepisu art. 207 § 7 kpc.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Rejonowy dokonał następujących rozważań prawnych:

W rozpoznawanej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 3.055,40zł z odsetkami ustawowymi liczonymi: od kwoty 943,42zł od dnia 29 maja 2013r. do dnia zapłaty; od kwoty 28,84zł od dnia 29 maja 2013r. do dnia zapłaty; od kwoty 60zł od dnia 29 maja 2013r. do dnia zapłaty, od kwoty 286,91zł od dnia 29 maja 2013r. do dnia zapłaty; od kwoty 11,17zł od dnia 29 maja 2013r. do dnia zapłaty; od kwoty 544,36zł od dnia 29 maja 2013r. do dnia zapłaty oraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczonymi od kwoty 1.180,70zł od dnia 29 maja 2013r. do dnia zapłaty. Uzasadniając dochodzone przez siebie roszczenie powód odwołał się do treści umowy kredytu na zakup towarów/usług nr (...), zawartej pomiędzy (...) Bank SA z we W. (obecnie (...) Bank (...) SA we W.) a pozwaną N. P.. Powód wywodził swoją legitymację procesową z umowy przelewu wierzytelności zawartej dnia 24 sierpnia 2011r.

Zdaniem Sądu I instancji, wbrew argumentom podnoszonym przez stronę pozwaną, należało przyjąć, że powód wykazał fakt nabycia wierzytelności przysługującej (...) Bank SA we W. wobec pozwanej, a wynikającej z w/w umowy kredytu. W toku przedmiotowego postępowania powód nie przedłożył co prawda dowodu uiszczenia ceny, a zatem spełnienia warunku przewidzianego w treści umowy przelewu wierzytelności, jednak w ocenie Sądu w okolicznościach rozpoznawanej sprawy fakt uiszczenia przez powoda ceny przewidzianej w umowie przelewu wierzytelności można było uznać za ustalony na podstawie sporządzonego przez (...) Bank SA we W. zawiadomienia pozwanej N. P. o zmianie wierzyciela (art. 231 kpc). Gdyby bowiem nie doszło do skutecznego przelewu wierzytelności przysługującej wspomnianej spółce wobec pozwanej, niewątpliwie poprzedni wierzyciel nie sporządziłby zawiadomienia o wskazanej treści.

Zdaniem Sądu Rejonowego, wbrew dyspozycji przepisu art. 6 kc, powód nie wykazał jednak w sposób skuteczny, by jego poprzednikowi prawnemu przysługiwała wierzytelność wobec pozwanej w kwocie dochodzonej pozwem. Zgodnie z treścią umowy z dnia 3 lipca 2007r., w przypadku zwłoki z zapłatą dwóch pełnych rat bank zobligowany był wezwać kredytobiorcę korespondencyjnie do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. W przypadku nie uregulowania zaległości we wskazanym terminie, bank miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia. Skuteczne dochodzenie roszczenia objętego pozwem wymagałoby w pierwszym rzędzie wykazania, że (...) Bank SA we W. wezwał pozwaną do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytu. Wreszcie, uwzględnienie powództwa wymagałoby przedłożenia wypowiedzenia umowy kredytu łączącej pozwaną z pierwotnym wierzycielem. Do zamknięcia rozprawy powód nie przedłożył jednak ani pisemnego wezwania pozwanej do zapłaty zaległości, ani wypowiedzenia umowy dokonanej przez (...) Bank SA, uniemożliwiając tym samym Sądowi przeprowadzenie weryfikacji zasadności żądania zapłaty przez pozwaną kwoty dochodzonej w niniejszym postępowaniu. Wobec powyższego trzeba było uznać, że strona powodowa nie przedstawiła dowodów wystarczających na poparcie podnoszonych przez siebie twierdzeń i nie wykazała faktów, z których wywodziła dochodzone roszczenie. Przedłożone dokumenty wykazują jedynie fakt zawarcia umowy przelewu wierzytelności. Nie pozwalają jednak na ustalenie, by poprzednikowi prawnemu powoda przysługiwała skuteczna wierzytelność wobec pozwanej.

Mając na uwadze powyższe, zdaniem Sądu I instancji należało zatem oddalić powództwo.

Podstawę orzeczenia o kosztach postępowania stanowił przepis art. 98 § 1 i 3 kpc. Koszty strony pozwanej obejmowały: wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w kwocie 600zł (§ 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 490) oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17zł (art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej - Dz. U. z 2006r., nr 225, poz. 1635 ze zm.).

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód (...) Fundusz (...) z siedzibą w W., który zaskarżył go w całości.

Sądowi I instancji powód zarzucił przy tym naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 120 § 1 kc w związku z art. 60 kc oraz 61 kc poprzez uznanie, iż wobec zaprzeczenia przez stronę pozwaną otrzymania wypowiedzenia umowy kredytu nie sposób przyjąć, aby roszczenie z niej wynikające stało się wymagalne, podczas

gdy art. 120 § 1 zd. 2 kc przewiduje, że w przypadku gdy wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Z uwagi na powyższe, apelujący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 3.055,40zł wraz z ustawowymi oraz umownymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty; zwrot kosztów procesu za postępowanie przed Sądem I i II instancji wg norm przepisanych, w tym opłaty od apelacji i kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację powoda, pozwana N. P. wniosła o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje (art. 505¹³ § 2 kpc):

Nie sposób podzielić stanowiska Sądu Rejonowego, zgodnie z którym powództwo podlegało oddaleniu, z uwagi na fakt, że strona powodowa nie wykazała, aby pierwotnemu wierzycielowi przysługiwała wymagalna wierzytelność względem pozwanej w kwocie dochodzonej pozwem. Jak trafnie uznał Sąd I instancji, powód w sposób należyty wykazał, że pomiędzy nim a (...) Bank SA doszło do skutecznego zawarcia umowy przelewu wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność wobec pozwanej N. P., wynikająca z umowy kredytowej z dnia 3 lipca 2007r. W tym zakresie chybiony okazał się zarzut braku legitymacji procesowej powoda podniesiony przez pozwaną przed Sądem I instancji. Rozważania Sądu Rejonowego w tym zakresie są prawidłowe. Zdaniem Sądu Odwoławczego, materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie, wbrew stanowisku Sądu Rejonowego, pozwalał na ustalenie, że poprzednikowi prawnemu powoda przysługiwała wymagalna wierzytelność względem pozwanej z tytułu w/w umowy, która stała się przedmiotem cesji. Dla uwzględnienia roszczenia zgłoszonego w pozwie, nie zachodziła bowiem konieczność przedłożenia przez powoda dowodu wypowiedzenia umowy kredytowej przez (...) Bank SA. O tym, że wierzytelność względem pozwanej, będąca przedmiotem umowy przelewu z dnia 24 sierpnia 2011r., była wymagalna, świadczą bowiem dokumenty zgromadzone w aktach sprawy. Po pierwsze, w chwili dokonywania przelewu wierzytelności, upłynął termin zapłaty wszystkich rat kredytu (30 września 2007r.), o czym świadczy treść § 3 umowy kredytowej z dnia 3 lipca 2007r. (k. 72), przyjąc zatem należy, że co najmniej z tą datą wierzytelność stała się wymagalna. Po drugie natomiast, o wymagalności tej wierzytelności świadczy fakt, że obejmujący ją bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 5 marca 2009r. (k. 77), został opatrzony klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w (...) z dnia 22 czerwca 2009r. (sygn. II Co (...) – k. 78) i jako taki był podstawą egzekucji prowadzonej przeciwko pozwanej (k. 79). Zdaniem Sądu II instancji, mając na względzie powyższe stwierdzić należy, że wierzytelność przysługująca powodowi, a wcześniej jego poprzednikowi prawnemu, przeciw pozwanej N. P. stała się wymagalna co najmniej w dniu 30 września 2007r.

Mając na uwadze zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy uznać należy, że powód w sposób dostateczny wykazał zasadność zasądzenia na jego rzecz kwoty dochodzonej w pozwie. Powódka domagała się oddalenia powództwa w całości, jednak jak już wskazano powyżej, zarzut co do braku legitymacji procesowej powoda okazał się chybiony. Również bezzasadny okazał się zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt. 1 kpc, bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Natomiast w myśl art. 124 § 1 kpc, po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (art. 124 § 2). Z przedłożonych przez powoda dokumentów wynika, że jego poprzednik prawny wszczął przeciwko pozwanej egzekucję, na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 5 marca 2009r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w P. z dnia 22 czerwca 2009r. Postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika

Sądowego przy Sądzie Rejonowym w O. T. C. zostało umorzone postanowieniem z dnia 14 grudnia 2010r. i od tego dnia swój nowy bieg rozpoczął trzyletni termin przedawnienia z art. 118 kc. Skoro powód wniósł pozew w niniejszej sprawie w dniu 29 maja 2013r., to stwierdzić należy, że uczynił to przed upływem terminu przedawnienia. Poza podniesieniem powyższych zarzutów, mimo ciężącego na niej obowiązku z art. 6 kc, pozwana w żaden sposób nie wykazała, że spłaciła na rzecz powoda (lub poprzedniego wierzyciela) należność wynikającą z umowy kredytowej zawartej w dniu 3 lipca 2007r. W/w nie przedłożyła na powyższą okoliczność żadnych dowodów, a co więcej w toku postępowania przed Sądem Rejonowym przyznała, że zawarła wskazaną umowę, która rzekomo miała zostać spłacona przez inną osobę, oraz że co najmniej ostatnia rata nie została spłacona. Pozwana zeznała, że nie interesowała się później czy kredyt został spłacony. W ocenie Sądu Okręgowego, powód wykazał zasadność roszczenia tak co do zasady, jak i wysokości. W tym miejscu wskazać należy, że możliwość naliczenia odsetek karnych za opóźnienie w spłacie należności wynikającej z umowy, w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie była uzależniona od wypowiedzenia umowy przez bank. Bank mógł bowiem naliczać odsetki za opóźnienie od zadłużenia przeterminowanego (§ 3 ust. 6 umowy z dnia 3 lipca 2007r.). W sytuacji, gdy na dzień spłaty kredytu (tj. 30 września 2007r.) pozostawała do spłaty kwota kapitału w wysokości 1.180,70zł, to przyjąć należy, że bank (a później także jego następca prawny) mógł co najmniej od tego dnia naliczać odsetki karne od wskazanej kwoty. Wypowiedzenie umowy kredytowej nie było do tego wymagane. W ocenie Sądu Okręgowego, dochodzona przez powoda kwota 3.055,40zł została wykazana w sposób dostateczny. Istnienie zaległości tytułem kapitału nie budziło wątpliwości. Ponadto istnieje pełne uzasadnienie, w treści zapisów umowy oraz przepisów prawa (art. 481 § 1 kpc), do naliczenia odsetek w wysokości wskazanej w pozwie. Powód mógł dochodzić również pozostałych należności wymienionych w pozwie, które nabył w drodze cesji wierzytelności. Podkreślenia wymaga, że pozwana w toku postępowania nie kwestionowała dochodzonego roszczenia co do wysokości, ograniczając się tylko do podniesienia zarzutów, o których była mowa we wcześniejszej części uzasadnienia. Powyższe skutkować musiało uwzględnieniem powództwa w całości.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art.386§1 kpc, zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w pkt. I.1 sentencji.

Konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenia na rzecz powoda całej kwoty dochodzonej w pozwie, była również zmiana zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Kosztami tymi należało obciążyć pozwaną w całości, jako stronę przegrywającą sprawę (art. 98 kpc). W związku z tym Sąd II instancji zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 656,70zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt I.2. wyroku). Na koszty poniesione przez powoda składały się opłata sądowa od pozwu (39zł), wynagrodzenie pełnomocnika (600zł - § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu), opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa (17zł) oraz opłata dla dostawcy usług płatności (0,70zł) – zgodnie ze spisem kosztów na k. 82, tj. łącznie 656,70zł.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd II instancji orzekł także na podstawie art. 98kpc, zasądając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 400zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (pkt II wyroku). Powód poniósł koszty w postaci opłaty od apelacji (100zł) oraz wynagrodzenia pełnomocnika (300zł - §2, § 6 pkt 3 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu).

SSO M. Wysocki